

Loučím se s otcem na malém letišti v jižní Africe. Navštívil mě s několika svými dobrými přáteli na jednom z mých oblíbených míst: v deltě Okavango v Botswaně. Vždy jsme si byli blízcí, z nějakého důvodu ho však obzvláště dojíká, že ho vyprovázím k letadlu. Slzy se mu derou do očí, když říká, že mne má rád a že doufá, že se budeme vídat častěji. Ujišťuji ho, že se domů vrátím brzy. Otec se usmívá a nastupuje do letadla.

Okamžitě volám matce a sestře a říkám jim, že něco není v pořádku. Otec začal být při safari poněkud zmatený. Při rozhovorech ztrácel nit, vypadal vzdálený realitě. Jednou večer, když jsme si povídali, si táta – muž, který procestoval svět a je machr na

zeměpis – nedoká-

zal vzpomenout na jméno vesnice ve Švýcarsku, kde byli s matkou přinejmenším desetkrát.

Matka ho bere na vyšetření k neurologovi. Diagnóza zní: demence, nejspíš Alzheimerova choroba. Táta je i nadále veselý a spokojený. Jak se v těchto případech často stává, je to

Manželé Johnsovi drží syna Chrise.

má matka, kdo bojuje se zoufalstvím. Krátce nato jí lékaři diagnostikují rakovinu. O šest měsíců později umírá.

Spolu se sestrou čelíme nejtěžšímu rozhodnutí v životě. Jak poskytnout otci péči, kterou si zaslouží? Nacházíme vynikající zařízení kousek od místa, kde sestra bydlí, specializované na péči o osoby s demencí. Otec se zpočátku vzpírá, pak si ale zvyká. Když mu volám, sděluje mi, že si koupil nového žlutého mustanga a že večer s mámou přijedou na návštěvu. Láme mi srdce slyšet jeho vřídlný hlas, jak spřádá plány, které se nikdy neuskuteční. Pak si však pomyslím, že pokud šťastně žije ve svém imaginárním světě společně s milovanou ženou, není ztráta paměti až tak špatná. Smírám se s tím a vážím si každé chvíle, kterou s ním trávím.

Paměť, pomíjivá i trvalá, je archivem mozku. Je to zázrak neuronových obvodů, jak ve svém článku vysvětluje Joshua Foer. Její ztráta může být krutá, ale zapamatujte si: právě díky vzpomínkám si uchováváme ty, které milujeme.

Chris Johns